

**BOSHLANG'ICH SINFLARDA FANLARNI O'QITISHDA INNOVATSION METODLARNING
AHAMIYATI**

Ollomova Malohat Komiljon qizi

Xorazm viloyat Urganch shahar

5- sonli maktabning boshlang'ich sinf o'qituvchisi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda innovatsion metodikalarning ahamiyati, dars jarayonida, o'quvchilar jamoasi bilan ishlashda innovatsion metodlardan samarali foydalanish va uning ahamiyati xususidagi fikrlar bayon etilgan.*

Kalit so'zlar: *"Innovatsiya", "Innovatsion metodikalar", "Tafakkur buluti", "To'p orqali tilak", "Harflarni o'zgartirib, so'z tuzing!", "Tashabbuskorlik".*

O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi qonuni va "Kadrlar tayyorlash milliy dasturi"da ta'lim-tarbiya jarayonini yangi pedagogik texnologiyalar bilan ta'minlash eng muhim vazifa qilib belgilangan. Yana bir dolzarb masalalardan biri yuqori malakali raqobatdagi o'qituvchi kadrlar tayyorlash, ularning kasbiy omilkorliklarini oshirish, metodik mahoratlarini ko'tarish, o'qituvchilarni fanlarni o'qitishda innovatsion texnologiyalar bilan qurollantirish demakdir. bu o'rinda "innovatsiya" so'zi haqida to'xtalib o'tsak.

Keng ko'lamlı islohotlarning muhim bo'g'ini – innovatsiyalar bugun har bir sohada bo'lgani kabi ta'lim tizimida ham o'zining yangiliklarini namoyish etmoqda. hozirgi vaqtda innovatsiya tushunchasi juda keng qo'llanilmoqda. "Innovatsiya" inglizcha so'z bo'lib, "yangilik kiritish" degan ma'noni bildiradi. Ya'ni tizim ichki tuzulishini o'zgartirish deb ta'riflanadi.

Innovatsiya dalzarb muhim ahamiyatga ega bo'lib, bir tizimda shakllangan yangicha yondashishlardir. Ular tashabbuslar va yangiliklar asosida tug'ilib, ta'lim mazmunini rivojlantirish uchun istiqbolli bo'ladi. Shuningdek, umuman ta'lim tizimi rivojiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Yangi innovatsion metodikalarning xislati shundaki, unda qo'yilgan maqsadlarga erishish kafolatini beruvchi o'quv jarayoni rivojlantiriladi va amalga oshiriladi. darhaqiqat, darslarning muvaffaqiyatli tashkillanishining 80% ta'lim jarayoning to'g'ri loyihalashtirish, tashkil etish va uni amalga oshirishga bog'liqdir.

Innovatsion metodikalar orqali o'quvchilar egallashi lozim bo'lgan bilimlarni o'zlari qidirib topishlariga, mustaqil o'rganib tahlil qilishlariga, hatto xulosalarni o'zlari keltirib chiqarishlariga o'rgatadi. O'qituvchi bu jarayonga o'quvchining rivojlanishi, shakllanishi va bilim olishi, tarbiyalanishiga sharoit yaratadi. Shu bilan bir qatorda boshqaruvchilik, yo'naltiruvchilik vazifasini bajaradi. Ta'lim olishda o'quvchi asosiy bo'g'inga aylanadi.

Natijada biz tarbiyalagan va ta'lim bergan o'quvchilar har tomonlama rivojlangan, o'z mustaqil fikri va maqsadiga erishgan, tatbiyalangan, ta'lim olgan, ko'rganlarini tasavvur eta oladigan, o'rganganlarini, oldin o'zlashtirganlari asosida yangi bilimlarni taqqoslay oladigan, o'z oldida turgan har qanday muammolarni tahlil qila oladigan va yechim topa oladigan

komil inson bo'lib yetishadi. bu borada boshlang'ich sinf o'qituvchilari ham muhim o'rinni egallaydilar. Shu o'rinda bir narsani aytib o'tish joiz. har bir dars jarayonida innovatsion texnologiyalarning, metodikalarning qay darajada amalga oshirilishi darslarning sifatini va natijasini belgilaydi.

Bugungi jadal rivojlanib borayotgan davrda o'quvchilarni mustaqil va ijodiy fikrlashga o'rgatish, o'z ustida ishlash ko'nikmasini hosil qilishda o'qituvchining roli katta. bunda har bir o'qituvchining oldida turgan eng dolzarb vazifalardan biri yangi pedagogik texnologiyaning innovatsion usullaridan dars jarayonida o'rinli foydalanish va o'quvchilarning yakka tartibda ishlashiga erishishdir. Masalan, ona tili darsini ko'rib o'taylik. Har bir so'zning ma'nosi va tarkibini o'rganishga qiziqish, til hodisalarini bilishga intilish, bilimga tashnalikni tarkib topdirish uchun ushbu tavsiyadagi turli xil boshqotirmalar, rebuslar, grammatik topishmoqlar darslarda qo'llanib borilsa maqsadga muvofiq deb o'ylayman.

“Tafakkur buluti” metodi. Ushbu metod "klasster" metodining bir shakli hisoblanib, o'quvchilarda ixtiyoriy muammo xususida erkin, ochiq o'ylash va shaxsiy fikrlarini bemalol bayon etish uchun sharoit yaratishga yordam beradi. Mazkur metod turli xil g'oyalar o'rtasidagi fikrlash imkoniyatini beruvchi tuzilmani aniqlashni talab etadi.

«To'p orqali tilak» o'yini. Ushbu o'yin o'quvchilarni chaqqonlik va tezkorlikka o'rgatibgina qolmasdan, ularning so'z boyligini yanada oshiradi va bir-biriga bo'lgan mehmuhabbat tuyg'ularini yanada kuchaytiradi.

«Harflarni o'zgartirib, so'z tuzing!» o'yini. Bunda xattaxtaga so'zlar qator qilib yozib qo'yiladi. O'quvchilar 2 guruhga bo'linadilar. Undosh harflarni o'zgartirib, yangi so'zlar tuzishlari kerak bo'ladi. "Olti qalpoqcha", "Nima uchun?", "Savollar hujumi", "Sehrisandiq" bu kabi nomlarni ko'plab keltirish mumkin. Boshlang'ich sinf ta'limida o'quv jarayonini tashkil etish holati jiddiy bo'lib, o'quv faoliyatini bosqichma-bosqich amalga oshirish lozim. darslarning tushunarli va sifatli amalga oshirilishida innovatsion texnologiyalardan unumli foydalanish maqsadga muvofiqdir. Ayniqsa, hamkorlikka asoslangan o'quvchilarning faolligini oshirishga mo'ljallangan o'quvchilarni boshqarish, fikrini eshitish, tushunish, hurmat qilish, o'zgaralar manfaati bilan hisoblashish, ularga o'rgatish, ta'sir qila olish, o'zining va boshqalarning "men"ini sezish, his qilish, o'zini boshqarish, fikrini aniq, lo'nda bayon eta olishga o'rgatishdan iborat.

Xulosa qilib aytganda, dars davomida o'quvchining ta'lim faoliyati innovatsion texnologiyalar asosida amalga oshirilsa, uning axborotni qabul qilishi oson kechadi va ta'lim samaradorligi ortadi. Innovatsion texnologiyalardan foydalanib o'tilgan darsda o'quvchilar o'z qobiliyati va imkoniyatlarini namoyish qilishga erishadilar, jamoa bilan ishlash malakasiga ega bo'ladilar, o'zgaralar fikrini hurmat qilishni o'rganadilar. Bu esa darsning samaradorligini oshirib, ta'lim sifatini kafolatlashga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Tal'at G'afforova. «Boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar» Toshkent– 2011
2. A. Abduqodirov, R. Ishmuhammedov. «Ta'limda innovatsiya» Toshkent -2010
3. M.Inoyatova, A.Nosirov, M. Diyanova, G.Boymurodova "Boshlang'ich ta'lim sifatini oshirishda zamonaviy pedagogik va axborot texnologiyalarni qo'llash"
4. "Boshlang'ich ta'lim" jurnal 7-son, 2011.